

Parshat Eikev: Chet HaEgel Revisited - The Roots of Avodah Zarah

(1) שמות פרק כ

(ב) אָנֹכִי יִקְוֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי:

(2) שמות פרק לב

(א) וַיֵּרָא הָעָם כִּי בָשַׁשׁ מֹשֶׁה לְרַדֵּת מִן הָהָר וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מַה הָיָה לוֹ: (ב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶהֱרֹן פְּרָקוּ נְזִמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם וּבְנִתְיֹכֶם וְהִבִּיאוּ אֵלַי: (ג) וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל הָעָם אֶת נְזִמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל אֶהֱרֹן: (ד) וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיִּצַר אֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסֶּכֶה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלֹךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: (ה) וַיֵּרָא אֶהֱרֹן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לִפְנֵי וַיִּקְרָא אֶהֱרֹן וַיֹּאמֶר חַג לִיקְוֹק מַחֵר: (ו) וַיִּשְׁכְּמוּ מִמַּחֲרַת וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּגְשׂוּ שְׁלָמִים וַיִּשֶׁב הָעָם לֶאֱכֹל וְשָׂתוּ וַיִּקְמוּ לְצַחֵק: פ

(3) בראשית פרק א

(א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ:

(4) רמב"ן בראשית פרק א

ואמר "אלהים", בעל הכחות כלם, כי המלה עיקרה "אל", שהוא כח, והיא מלה מורכבת "אל הם", כאלו "אל" סמוך, "והם" ירמוז לכל שאר הכחות. כלומר כח הכחות כולם. ועוד יתבאר סוד בזה:

(5) תיקוני זוהר תקונא דף פה עמוד ב

בראשית ברא אלהים, שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, "מי אלה" הוא אלהים...

(6) תלמוד בבלי מסכת שבת דף לא עמוד א

אמר ריש לקיש: מאי דכתיב (ישעיהו לג) "והיה אמונת עתיך חסן ישועות חכמת ודעת וגו'"? אמונת - זה סדר זרעים, עתיך - זה סדר מועד, חסן - זה סדר נשים, ישועות - זה סדר נזיקין, חכמת - זה סדר קדשים, ודעת - זה סדר טהרות. ואפילו הכי (ישעיהו לג) יראת ה' היא אוצרו.

(7) תלמוד בבלי מסכת תענית דף כה עמוד א

חד בי שמשו חזייה לברתיה דהוות עציבא. אמר לה: בתי למאי עציבת? אמרה ליה: כלי של חומץ נתחלף לי בכלי של שמן, והדלקתי ממנו אור לשבת. אמר לה: בתי, מאי אכפת לך? מי שאמר לשמן וידלוק, הוא יאמר לחומץ וידלוק.

(8) ישעיהו פרק מ

(כה) וְאֵל מִי תִדְמִינִי וְאֲשׁוּהָ יֹאמֶר קְדוֹשׁ: (כו) שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְרָא אֶלֶּה הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יְקָרָא מְרַב אֲוִנִים וְאֲמִיץ כַּח אִישׁ לֹא נֶעְדָּר: ס

(9) תלמוד בבלי מסכת יומא דף סט עמוד ב

ויצעקו אל ה' אלהים בקול גדול מאי אמור? אמר רב ואיתימא רבי יוחנן: בייא, בייא! היינו האי דאחרביה למקדשא, וקליה להיכליה, וקטלינהו לכולהו צדיקי, ואגלינהו לישראל מארעהון, ועדיין מרקד בינן. כלום ירבתי לן אלא לקבולי ביה אגרא - לא איהו בעינן, ולא אגריה בעינן. נפל להו פיתקא מרקיעא, דהוה כתב בה אמת. אמר רב חנינא, שמע מינה: חותמו של הקדוש ברוך הוא אמת. אותיבו בתעניתא תלתא יומין ותלתא לילואתא, מסרוהו ניהליהו. נפק אתא כי גוריא דנורא מבית קדשי הקדשים. אמר להו נביא לישראל: היינו יצרא דעבודה זרה, שנאמר (זכריה ה) ויאמר זאת הרשעה. בהדי דתפסוה ליה אשתמיט ביניתא ממזייא, ורמא קלא, ואזל קליה ארבע מאה פרסי. אמרו: היכי נעביד? דילמא חס ושלום מרחמי עליה מן שמיא. אמר להו נביא: שדוהו בדודא דאברא, וחפיוהו לפומיה באברא, דאברא משאב שאיב קלא, שנאמר (זכריה ה) ויאמר זאת הרשעה וישלך אתה אל תוך האיפה וישלך את אבן העופרת אל פיה.

10 דברים פרק ח

(יא) השמר לך פן תשכח את יקוק אלהיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוך היום: (יב) פן תאכל ושבעת ובתים טבים תבנה וישבת: (יג) ויבקרך וצאנך ירביץ וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה: (יד) ורם לבבך ושכחת את יקוק אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים: (טו) המוליכך במדבר הגדל והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים המוציא לך מים מצור החלמיש: (טז) המאכלך מן במדבר אשר לא ידעון אבותיך למען ענתך ולמען נסתך להיטבך באחריתך: (יז) ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה: (יח) וזכרת את יקוק אלהיך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל למען הקים את בריתו אשר נשבע לאבותיך כיום הזה: פ

11 דברים פרק ט

(א) שמע ישראל אתה עבר היום את הירדן לבא לרשת גוים גדלים ועצמים ממך ערים גדלות ויבצרת בשמים: (ב) עם גדול ורם בני ענקים אשר אתה ידעת ואתה שמעת מי יתיצב לפני בני ענק: (ג) וידעת היום כי יקוק אלהיך הוא העבר לפניך אש אכלה הוא ישמידם והוא יכניעם לפניך והורשתם והאבדתם מהר כאשר דבר יקוק לך: (ד) אל תאמר בלבבך בהדף יקוק אלהיך אתם מלפניך לאמר בצדקתי הביאני יקוק לרשת את הארץ הזאת וברשעת הגוים האלה יקוק מורישם מפניך: (ה) לא בצדקתך ובישר לבבך אתה בא לרשת את ארצם כי ברשעת הגוים האלה יקוק אלהיך מורישם מפניך ולמען הקים את הדבר אשר נשבע יקוק לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב: (ו) וידעת כי לא בצדקתך יקוק אלהיך נתן לך את הארץ הטובה הזאת לרשתה כי עם קשה ערף אתה: (ז) זכר אל תשכח את אשר הקצפת את יקוק אלהיך במדבר למן היום אשר יצאת מארץ מצרים עד באכם עד המקום הזה ממרים הייתם עם יקוק: (ח) ובחרב הקצפתם את יקוק ויתאנף יקוק בכם להשמיד אתכם: (ט) בעלתי ההרה לקחת לוחות האבנים לוחת הברית אשר פרת יקוק עמכם ואשב בהר ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי: (י) ויתן יקוק אלי את שני לוחות האבנים כתבים באצבע אלהים ועליהם ככל הדברים אשר דבר יקוק עמכם בהר מתוך האש ביום הקהל: (יא) ויהי מקץ ארבעים יום וארבעים לילה נתן יקוק אלי את שני לוחות האבנים לוחת הברית: (יב) ויאמר יקוק אלי קום רד מהר מזה כי שחת עמך אשר הוצאת ממצרים סרו מהר מן הדרך אשר צויתם עשו להם מסכה: (יג) ויאמר יקוק אלי לאמר ראיתי את העם הזה והנה עם קשה ערף הוא: (יד) הרו ממני ואשמידם ואמחה את שמם מתחת השמים ואעשה אותך לגוי עצום ורב ממנו: (טו) ואפן וארד מן ההר וההר בער באש ושני לוחת הברית על שתי ידי: (טז) וארא והנה חטאתם ליקוק אלהיכם עשיתם לכם עגל מסכה סרתם מהר מן הדרך אשר צוה יקוק אתכם: (יז) ואתפש בשני הלחת ואשלכם מעל שתי ידי ואשברם לעיניכם: